

Psychology: Industrial Organizational Psychology

Duration of examination = 3 hours

Total Marks = 100

- N.B.: 1. All 5 questions carry 20 marks and are compulsory.**
2. Attempt any one question out of two from each of Q.1 to Q. 4.
3. Attempt any two questions out of four from Q.5.
4. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Attempt any one question (20)

- A. Discuss the reinforcement theory and self-efficacy theory in detail.
or

B. Discuss the action theory of work motivation.

Q.2 Attempt any one question (20)

- A. Describe the antecedents of job satisfaction.

or

B. Discuss organizational commitment and organizational citizenship behaviour (OCB).

Q.3 Attempt any one question (20)

- A. Explain the difference between work-groups and work-teams. Discuss the important group and team concepts.

or

B. Discuss the abuse of supervisory power in terms of sexual and ethnic harassment. Describe path-goal theory and Vroom-Yetton Model as the approaches to the understanding of leadership.

Q.4 Attempt any one question (20)

- A. Discuss organizational development with reference to techniques of organizational development and empowerment.

or

B. Discuss the contingency theories.

Q.5 Write short notes on any two of the following (20)

- A. Needs hierarchy theory
B. Withdrawal as a counterproductive work behaviour
C. Fiedler's contingency theory
D. Work schedules

*****

मराठी भाषांतर

परीक्षा कालावधी = ३ तास

एकूण गुण = १००

- सूचना: १. सर्व ५ प्रश्नांना २० गुण आहेत आणि सर्व अनिवार्य आहेत.
२. प्र. १ ते प्र. ४ मधून प्रत्येकी दोनपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.
३. प्र. ५ मधून चारपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
४. उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
५. आवश्यकता असल्यास मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र. १ कोणताही एक प्रश्न सोडवा. (२०)

- अ. सबलीकरण सिद्धांत आणि स्व-कार्यक्रमाता सिद्धांत यांवर सविस्तर चर्चा करा.
किंवा

ब. कार्य-प्रेरणेच्या कृती सिद्धांतावर चर्चा करा.

प्र. २ कोणताही एक प्रश्न सोडवा. (२०)

- अ. कार्य-समाधानाच्या पुर्ववर्तीचे वर्णन करा.

किंवा

ब. संघटनात्मक वचनबद्धता आणि संस्थात्मक नागरिकत्व वर्तन (OCB) यांवर चर्चा करा.

प्र. ३ कोणताही एक प्रश्न सोडवा. (२०)

- अ. कार्य गट आणि कार्य संघ यांतील फरक स्पष्ट करा. गट आणि संघ यांच्या महत्वाच्या संकल्पनांवर चर्चा करा.

किंवा

ब. लैंगिक आणि वांशिक छळ या स्वरूपांत पर्यवेक्षी अधिकाराचा गैरवापर यावर चर्चा करा. नेतृत्वाच्या आकलनाचे उपगम/दृष्टिकोन म्हणून पथ-ध्येय सिद्धांत आणि ब्रुम-येटन प्रारूप यांचे वर्णन करा.

प्र. ४ कोणताही एक प्रश्न सोडवा. (२०)

- अ. संघटनात्मक विकासाची तंत्रे आणि सशक्तीकरण यांचा संदर्भ घेऊन संघटनात्मक विकासावर चर्चा करा.

किंवा

ब. आकस्मिक सिद्धांतांवर चर्चा करा.

प्र. ५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर लघु टिपा लिहा. (२०)

अ. गरजांचा पदानुक्रम सिद्धांत

ब. प्रतिउत्पादक कार्य वर्तन म्हणून मागे घेणे

क. फिडलर यांचा आकस्मिक सिद्धांत

ड. कामाचे वेळापत्रक

*****